What?s in their HEADSS? Evaluatie van het psychosociaal interview in de huisartspraktijk: hoe ervaart de arts het gebruik?

Haio: MITTLER Maud , U.G.
Promotor: GOEDHUYS Jo , KUL
Praktijkopleider: AVONTS Marijke , DEMEYER Micheline

Context: Tijdens mijn eerste weken als HAIO had ik al meteen het gevoel dat er veel jongeren waren die met vage klachten consulteerden en die soms gewoon voor een afwezigheidsattest leken te komen. Dit waren moeilijke consultaties en iedere tool om deze consultaties wat meer uit te diepen, wat meer betekenis te geven, om een gesprek op gang te brengen, leek welkom.

Onderzoeksvraag: Allereerst om na te gaan of adolescenten moeten gescreend worden op risicogedrag in de eerste lijn, en zo ja, welke methodes hier dan voor geschikt zijn, en of de huisarts de geschikte persoon is om deze methodes toe te passen. In het tweede luik zal nagegaan worden of het gebruik van de HEEADSSS-vragenlijst (waarbij HEEADSS staat voor ?Home?, ?Education and employment?, ?Eating and exercise?, ?Activities?, ?Drugs?, ?Sexuality?, ?Suicide/depression? en ?Safety?), een instrument dat gebruikt kan worden op bovenstaande onderwerpen op een niet-dreigende en open manier te bespreken, een meerwaarde kan betekenen voor de huisarts en of het afnemen van een HEEADSS-interview haalbaar is in de huisartsenpraktijk.

Methode: Via het raadplegen van de relevante medische literatuur (databank Medline) een antwoord formuleren op de eerste onderzoeksvraag. Om tot een antwoord te komen op de tweede onderzoeksvraag nam men 60 HEEADSSS-interviews af in 2 huisartsenpraktijken (30 afnames in elke praktijk). De deelnemende huisartsen vulden na elke afname een evaluatieformulier in dat peilde naar hoe vlot het interview was verlopen en wat de meerwaarde was voor de arts. Nadat de afnames waren afgerond werd er onder de deelnemende artsen een FOCUS-groep georganiseerd om de algemene ideë?n en opvattingen over het gebruik van de HEEADSSS-vragenlijst te bespreken.

Resultaten: De literatuur toonde aan dat het screenen van adolescenten op risicogedrag zeker aangewezen is. Er bestaan verschillende instrumenten voor, waaronder de HEEADSSS-vragenlijst. Deze laatste leek het meest geschikte instrument voor in de huisartsenpraktijk. Er werden 78 HEEADSSS-afnames uitgevoerd. Het onderzoek toonde aan dat met een gemiddelde afnametijd van 13 minuten dit instrument kon gebruikt worden in de huisartsenpraktijk. Toch bleef tijdstekort de belangrijkste drempel voor de artsen om het instrument te gebruiken (in 41% van de keren dat er geen afname gebeurde was een gebrek aan tijd door de arts de oorzaak). Het afnemen zelf ging vlot en scoorden de artsen gemiddeld als 4,1/5. De artsen vonden het vooral een zeer geschikt instrument om een gesprek aan te gaan met de adolescente patiënten en iets meer te weten te komen over hun psychosociale achtergrond.

Conclusie: Jongeren zijn kwetsbaar en vertonen soms risicogedrag dat hun gezondheid kan schaden. Screenen naar risicogedrag is dus zeker nuttig. De HEEADSSS-vragenlijst is een instrument dat door de huisarts kan gebruikt worden om op risicogedrag te screenen. Tijdstekort blijft bij de huisarts de belangrijkste drempel om te screenen. Het gebruik van het instrument wordt door de huisarts wel als goed ervaren.